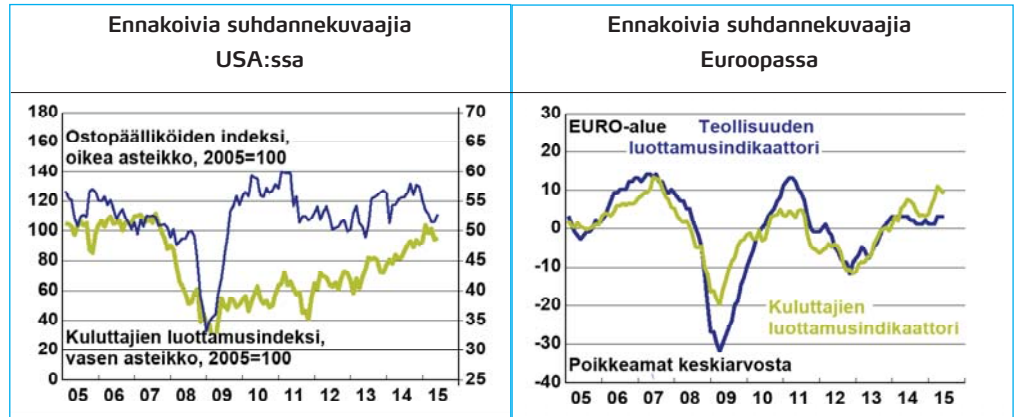

Lähteet: OECD, Conference Board, EK, ETLA, Euroopan komissio, ISM, OMX, Suomen Pankki, Tilastokeskus, Tullihallitus, Valtiovarainministeriö ja eQ Varainhoito Oy

- **Maailman kasvuarvioita on tälle vuodelle heikennetty veturimaiden vaikeuksien vuoksi, mutta ongelmia pidetään tilapäisinä.**
- **Valtionobligaatioiden hinnat ovat laskeneet ja pitkät korot nousseet Euroopassa ja sen ulkopuolellakin. Näin on käynyt EKP:n mittavista obligaatioiden ostoista huolimatta. Pörssikurssit heikentyvät Euroopassa, mutta kohoavat USA:ssa ja Japanissa.**
- **Kreikka jatkaa yhä neuvotteluun lainaehdoista. Velkojen taipuminen vaikuttaa epätodennäköiseltä. Maa siirsi erääntyneen lainaeränsä maksamisen kesäkuun loppuun, jolloin erääntyy maksettavaksi 1,6 mrd €.**
- **Euroopassa suhdannekyselyt ovat suunnanneet ylöspäin, USA:ssa alas, vaikka toukokuussa asetelma olikin toisinpäin. Työllisyys kuitenkin kohenee USA:ssa edelleen.**
- **Suomen talouden hiipuva kehitys varmistui vuoden alun tilastoissa. Bkt jäi 1. neljänneksellä viime vuoden loppua heikommaksi. Kuluva vuosi yltää hädin tuskin plussalle.**

Kansainvälinen kauppa on vuoden alussa laantunut erityisesti Aasian ja USA:n, lopahtamisen vuoksi. OECD heikensi kesäkuun alussa ennustettaan maailmankasvusta, mutta uskoo vauhdin parantuvan vuonna 2016. Euroopan kehitys on vaatimatonta, mutta ennusteet paranivat keväästä.

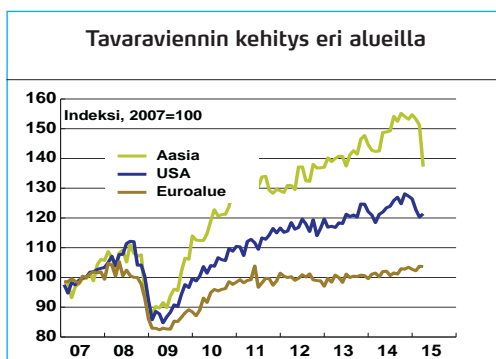
USA:n vuoden 2015 kasvu aleni tuoreessa OECD:n ennusteessa 3,1 prosentista 2 prosenttiin. Vaikea talvi haittasi taloutta ja 1. neljännes jäi heikoksi. Epävarmuutta lisäävät teollisuustuotannon ja viennin heikot lukemat. Ensi vuoden ennuste laski vain, 2,8 prosenttiin, jolloin hiipuminen jäisi tilapäiseksi.

Euroalueen vastaavia lukuja kohennettiin muutamilla desimaaleilla 1,4 ja 2,1 prosenttiin. Suhdannekyselyt ovat parantuneet Euroopassa erityisesti palveluiden

ja kuluttajien osalta. Lisäksi OECD:n ennakoiva indikaattori kohoo euroalueella. Saksan bkt:n kasvu hidastui, mutta koko EU:n tasolla vuoden alku oli hyvä. Teollisuus ja vienti vetivät paremmin.

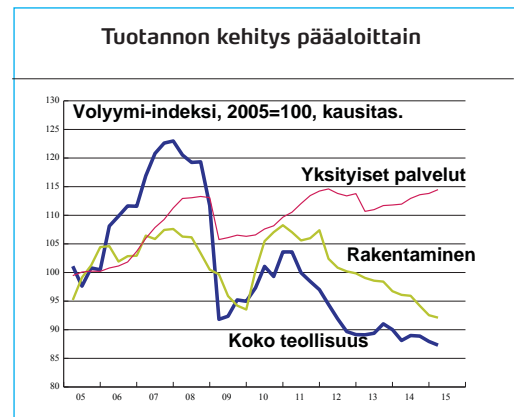
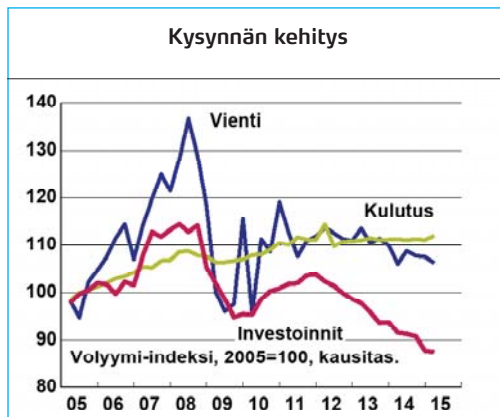
Kiinassa vuosi alkoi huonosti: vienti suorastaan romahti ja kasvu laantui heikoimmaksi 6 vuoteen. Vuoden alun tietoihin täytynee toistaiseksi suhtautua varauksella. OECD ennustaa kasvun jatkuvan 7 prosentin tasolla vuosina 2015 ja 2016. Japanin luvut ovat euro-alueenkin alhaisempia, mutta ensi vuoden ennustetta nostettiin hiukan.

Rahan tarjonta on runsasta koko maailman tasolla, mutta pörssit ovat taipuneet alas Euroopassa. Obligaatiomarkkinoiden levottomuus liittyy pikemmin rahavirtojen patoutumiin, kuin Kreikan velkaongelmiin.

Euro on tammi-huhtikuun aikana heikentynyt muihin valuuttoihin nähden keskimäärin noin 7 %, mikä auttaa euro maiden vientiä. USA:n ja Aasian vientikehitykset ovat vastaavasti heikentyneet, mutta jyrkkiin muutoksiin löytynee muitakin syitä. Toukokuussa euro vahvistui.

Venäjän talous on hiipuvalla uralla, rullan ja öljyn hinnan vahvistumisesta huolimatta. Talouden akuutti uhka näyttää kuitenkin lientyneen.

Kansantalouden tilinpidon 1. neljännes vahvasti epäilyt: Suomen talous ei ole vielä konkreettisesti elpynyt. Vienti väheni edelleen, tuotannossa alenivat erityisesti rakentamisen ja teollisuus. Palvelut pitivät paremmin pintansa, mutta bkt pieneni kuitenkin vuodenvaihteesta.

Paikoin voi nähdä myönteistäkin virettä. Vähittäiskauppa toipuu ja kotimainen kysyntä kaikkiaan elpyy hieinan investointien ja kulutuksen voimin. Yhden neljänneksen kasvu voi toki olla seuraavassa päivityksessä menetetty, mutta kotimarkkinoiden voi sanoa sinnitelleen näissä oloissa hyvin. Palkkasumma näyttää edelleen lisääntyvän työttömyyden kasvusta huolimatta. Huhtikuussa se lisääntyi peräti 4 % viime vuodesta.

Vientiä vakaampi kotimainen kysyntä saa tukea tulonsiirroista, jotka kasvavat vaikeina aikoina. Lisäksi viime vuosina suurten ikäluokkien vanheneminen on kasvattanut eläkeläisten määrää, joiden tulot ja kulutus ovat pitäneet kotimaista kysyntää yllä. Tulonsiirtoja rahoitetaan kuitenkin osin velalla, joten pitkällä aikavälillä kokonaisuus vaappuu.

Bkt:n ja teollisuustuotannon kuu-kausikuvaajat kehittyivät huhtikuussa

edelleen surkeasti. Paremmin vetänyt kauppakin hiipui huhtikuussa. Teknolgiateollisuuden lukuja korjattiin alaspäin. Noususta ei merkkiäkään.

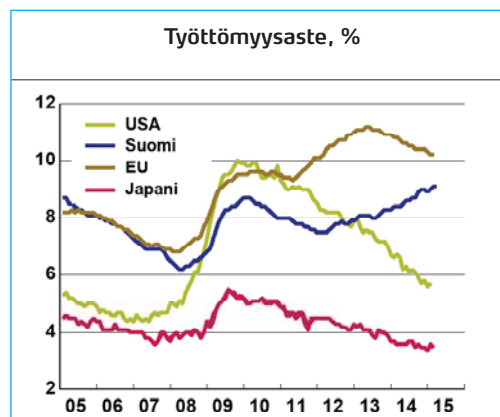
Teollisuuden uudet tilaukset lisääntyivät huhtikuussa 2 % viime vuodesta. Tammi-huhtikuun muutos oli yli 2 %. Metsäteollisuudessa kasvua oli yli 11 % kemianteollisuudessa 7 %, mutta teknolgiateollisuuden tilaukset vähenivät. Tilaukset ovat lisääntyneet jo pitkän ajan, vaikka itse tuotanto on samaan aikaan vähentynyt.

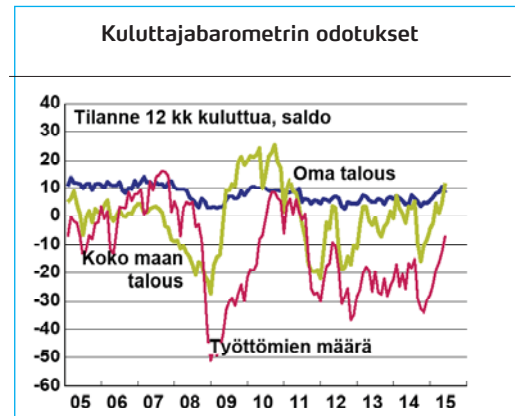
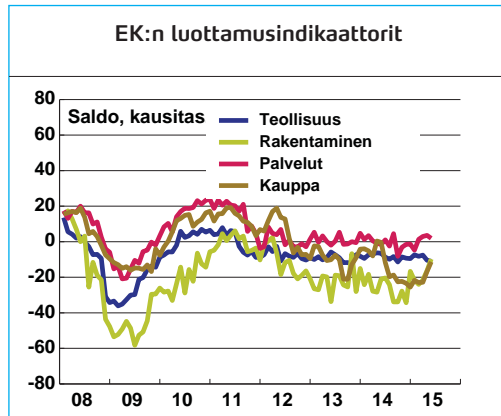
Ulkomaankaupassa teknologia- ja kemianteollisuuden viennit supistuvat, metsäteollisuudessa oli maaliskuussa hieman kasvua. Kauppataase kääntyi ylijäämäiseksi, mikä on hyvä asia. Toteutunut tuonnin vähentymi-

nen voi kuitenkin ennakoida viennin vähentymistä. Vain runsas neljännes tuonnista on kulutustavaroita, loppu on raaka-aineita, tuotantohyödykkeitä sekä investointitavaroita.

Virallinen työttömyysaste lähestyy edelleen kausitasoitettua 10 % tasoa. Työttömyysasteen trendi oli huhtikuussa 9,6 %. Työvoiman ulkopuolella oli 1 391 henkilöä, joista ns. piilotyöttömiä oli 123 tuhatta. Virallisia työttömiä oli 280 tuhatta.

Työministeriön tilastoissa työttömiä oli huhtikuussa 339 tuhatta, joiden osuus työvoimasta on vajaat 13 prosenttia. Laaja työttömyys, jossa mukaan lasketaan myös työttömyyskoulutuksessa yms. olevat henkilöt, kohosi 468 tuhanteen henkilöön.

EK:n luottamusindikaattorit eteni-
vät toukokuussa parempaan suuntaan
rakentamisen ja vähittäiskaupan osalta.
Palvelut pysyivät nollaviivan tun-
tumassa, mutta teollisuus heikkeni.
Aiemmin julkaistussa Suhdannebarometris-
sissa harmaat näkymät kirkastui-
vat hiukan. Näillä näkymin Suomen
talouskasvu jäänee nollan kieppeille
kuluvanakin vuonna.

Kuluttajien luottamus on löytänyt
suuntansa paremmin. Viime vuoden
lopusta alkanut palautuminen on vie-
nyt kokonaisindikaattorin jo lähelle
finanssikriisiä edeltäviä lukemia. Ar-
vioissa oman talouden tilanteesta tuo-
taso on jo saavutettukin.

Inflaatiolukema oli huhtikuussa nol-
lan alapuolella, tasolla -0,2 prosent-
tia. Tähän vaikuttivat mm. poltto-
nesteiden ja omakotitalokiinteistöjen
hintojen sekä korkojen lasku. Öljyn
hintä kääntyi nousuun jo vuodenvaih-
teessa, mutta vuosimuutoksissa lasku
vielä kummittelee. Vaikka öljyn hinta
on kohonnut jo 5 kuukautta, ne säily-
vät vielä pitkään edellisvuotta alem-
malla tasolla.

Myös yleinen inflaatio on alkanut ko-
hota kuukaudesta toiseen, vaikka taso
on alhaisempi kuin viime vuonna sa-
maan aikaan. Pelkästään öljyn kallis-

tuminen alkaa jatkuessaan kohottaa
inflaatiolukuja. Tilanne on sama niin
Suomen kuin EU:n ja euroalueen in-
flaatiomittareissa.

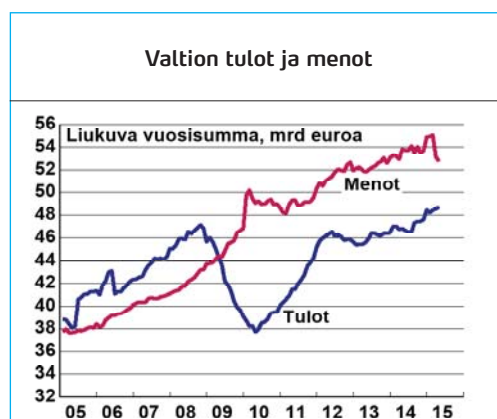
Julkisen talouden alijäämä ylitti
kansantalouden tilinpidon mukaan
viime vuonna EU:n edellyttämän 3 %
tason. Alijäämän suhde bkt:hen nousi
tasolle 3,2 %. Julkisen talouden velka
pysyi viime vuonna niukasti suosi-
tuksen mukaisen 60 % bkt-osuuden
alapuolella, mutta sekkin raja ylittyi
tulevien alijäämien myötä.

Hallituksen tekemät linjaukset ovat
siinä määrin tyydyttäneet Euroopan
komissiota, että Suomi välttyi
liiallisen alijäämän menettelyltä. Sel-
viämme siis tässä vaiheessa varoituk-

sella, vaikka raja-arvot ylittyvätkin.

Tuoreimmista tiedoissa tulojen ja
menojen erotus on kaventunut nope-
asti, mutta kysymys on tilapäisestä
vaihtelusta. Todellisuudessa tasapai-
nottuminen on hidasta ja menojen
summat sekä alijäämät kasvavat
edelleen tulevina vuosina.

Jo tehdyt menojen jäädytyspäätökset
ja hallituskavailuissa esille tuodut
tavoitteet varmistanevat sen, että ali-
jäämät asteittain kuitenkin supistuvat.
Suuret välittömät menoleikkaukset
heikentäisivät kasvua, on kokonai-
suuden kannalta parempi, että ne
jakautuvat pidemmälle aikavälille.

Pörssikurssit kohosivat nopeasti EKP aloittaessa rahamääräisen elvytyksensä. Saksan pörssikurssit kohosivat samaa vauhtia kuin USA:ssa, mutta elvytyksen alkaessa kurssit tekivät selvää eroa muihin. Nopean nousun jälkeen taso on nyt laskenut.

Kurssit palautuivat muuallakin Euroopassa alaspäin sijoitusmarkkinoiden palikoiden hakiessa uusia paikkojansa. Sijoituksille on myös hiukan enemmän vaihtoehtoja. Kullankin alentunut arvo saattaa jälleen houkuttaa osaa sijoittajista

Helsingin pörssiinkin on virrannut rahaa, vaikka vertailussa häviämme helposti muilla maille. OMX Helsinki-indeksiä dominoivat yksittäiset osakkeet ja indeksin kehitys on jäänyt sen vuoksi nyt heikommaksi. Osakepainorajoitettu OMX Helsinki CAP:n nousu on ollut nopeampaa. Suomalaisissa osakkeissa osingot ovat myös tärkeä tuottojen lähde. Jos ne otetaan vertailuissa huomioon, kehitys ei juuri poikkea muista.

Saksan valtionobligatioiden arvonnasku oli yllätys. Jossain vaiheessa olemattomat korot alkoivat vaikuttaa epäuskottavilta ja obligatioiden tarjonta lisääntyi. Tämä alensi niiden

hintoja ja kohotti korkoja. EKP varoittaakin rahan tarjonnan lisäävän markkinoiden vaihtelua ja riskejä

Suomen Pankin kesäkuun ennuste tarjoaa Suomelle muutaman desimaalin kasvua Euroopan vana-vedessä. Suomi ei kuitenkaan yllä muiden vauhtiin. Viennin lisäksi kasvua ennustetaan investointeihin,

joita kasvattavat suunnitelmat useista biotuotetehtaista. SP:n ennusteeseen eivät hallituksen linjaukset ehtineet vaikuttaa. Erikseen laadituissa skenaarioissa arvioidaan kuitenkin, että yhteiskuntasopimuksen kilpailukykyä kohentavilla toimilla voitaisiin pidemmällä aikavälillä tuntuvasti avittaa bkt:n kasvua ja sekä alentaa julkista velkaantumistasetta.

Keskeiset ennusteluvut

Ennakkoluvut 2014 Tilastokeskus / Ennusteet, Suomen Pankki: Talouden näkymät, kesäkuu 2015

	Vuosimuutos, %			
	2014*	2015**	2016**	2017**
Bkt, volyyymi.....	-0,1	0,2	1,2	1,6
Vienti, volyyymi.....	-0,4	0,6	3,3	4,0
Tuonti, volyyymi.....	-1,4	-0,4	2,5	3,4
Yksityinen kulutus, volyyymi.....	-0,2	0,2	0,4	0,7
Yksityiset investoinnit, volyyymi....	-6,5	-2,5	2,7	2,2
Kuluttajahinnat.....	1,0	0,1	1,1	1,4
Ansiotasoindeksi.....	1,4	1,1	1,2	1,5

Tasot ja asteet

Työttömyysaste, %.....	8,7	9,1	8,9	8,6
Työllisyysaste, %	68,3	68,2	68,6	69,2
Vaihtotase, Mrd €.....	-2,3	-2,2	-1,7	-1,3
Jul.yhteisöjen jäämä, % BKT:sta	-3,2	-3,1	-3,1	-3,0

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

PL 30 (Eteläranta 10), 00131 Helsinki
Puhelin 09 420 20 • Faksi 09 4202 2299
www.ek.fi

Lisätietoja

Ekonomisti Juha Vartia
Puh. 09 4202 2603
etunimi.sukunimi@ek.fi